

Posamezna številka 1 Din mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. - Celoletna naročnina je 50 Din, polletna 25 Din, četrtletna 13 Din. Cene inškratatom po dogovoru

PONEDELJSKISKOVOVENECE

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/III. Telefon št. 2050 in 2996. - List izhaja vsak ponedeljek

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6 Poštni ček. račun Ljubljana 15.179. Telefon št. 2992

Smuške tekme na Planici brez Norvežanov

Avstrijec Bradl 101 m, Novšak 89½ m

Tekmam je pri sijajnem vremenu prisostvovalo okrog 16.000 ljudi

Planica, 15. marca.

Enajst vlakov, 135 osebnih avtomobilov, 9 motorjev s prikolico, 11 solomotorjev, 11 avtobusov in 5 tovornih avtomobilov je pripeljal danes dopoldne v Rateče-Planico na tisoče ljudi, tako da se jih je z onimi, ki so prišli peš iz bližnje okolice, nabralo najmanj 15.000 gledalcev pri današnjih skakalnih tekmah.

Med gledalci smo opazili ljubljanskega nadškofa dr. Gregorija Rožmana, ki je blagoslovil skakalnico, komandanta planinskega polka polkovnika Lukiča, ki je zastopal Nj. Vel. kralja, ministra brez portfelja dr. Miha Kreka, ki je zastopal vlado, bana dravske banovine dr. Natlačena, dalje dr. Stefanoviča, ki je zastopal ministra za telesno vzgojo naroda, načelnika Milutinoviča, ki je zastopal ministrstvo za telesno vzgojo, generala Radosavljeviča, ki je zastopal ministra za vojsko in mornarico, pomočnika glavnega železniškega ravnatelja Čugmusa, kompletno jugoslovansko-avstrijsko železniško delegacijo, generalnega konzula CSR dr. Resla, ljubljanskega mestn. župana dr. Juro Adlešiča, dr. Luterja, zastopnika avstrijske športne in mladinske fronte iz Gradca, poštnega ravnatelja dr. Vagaja in druge odličnike. Udeležili pa so se tega športnega dogodka tudi jugoslovanski generalni konzul v Celovcu g. dr. Koser s svojo soprogo, vice-konzul dr. Rankl, nemški konzul baron Hahn, vodja ekspedicije in organizator dr. Schleicher, ki je pripeljal s seboj iz Avstrije nad 700 ljudi.

Škof dr. Rožman blagoslovlja skakalnico

Okoli pol 11 je vojaška godba zaigrala državno himno, potem pa »Molitev«, nakar je prevz. nadškof dr. Gregorij Rožman blagoslovil novo urejeno skakalnico. Po blagoslovu je zaigrala godba državno himno, nakar je dal starter znamenje za poskusne skoke.

Poskusni skoki

Poskusne skoke so izvedli skakalci samo s tridesetinskim zaletom. Prvi se je zopet spustil naš odlični Novšak, ki je skočil sigurno 72 metrov. Za njim je skočil Avstrijec dr. Reinl 67 metrov s padcem, nato Čehoslovak Budjark, ki se je pognal 73 metrov daleč. Sledili so Švicar Leuba, ki je pri 55 metrekem skoku padel, Čeh Vrana 60 metrov, Avstrijec Aschenwald 68,5 m, Švicar Lassieur 61 metrov, Avstrijec Höll 71 metrov, Rieger 58 metrov, Čehoslovak Lukaš 61 metrov, Avstrijec Bradl 72 metrov in njegov rojak Mayer 64 metrov.

Glede potrebe poskusnih skokov, ki so bili nujni še prav posebno zato, da se ne privadijo vsi skakalci veliki skakalnici, ker niso imeli poprej nobene možnosti treniranja, ni potreba izgubljati besedi, ker mora vsak novi skakalec preizkusiti skakalnico, pa če je tudi najboljši mojster. Mnogoštevilnemu občinstvu sta zelo ugajala naša tekmovalca Novšak in Pribošek.

Kje so Norvežani?

Največje zanimanje pa je seveda vladalo za nastop Norvežanov, ki zopet niso nastopili niti izven konkurence. Kaj je prav za prav vzrok temu nerazumljivemu postopanju, je zaenkrat zavito še v temo. Treba pa bo s temi ljudmi enkrat priti na listo. Slična stvar kakor lani, se je ponovila tudi letos. Prvič so se Norvežani zelo obirali in so šli zelo pozno na skakalnico, šele okrog pol 11. ko so bili že vsi drugi na vrhu. Drugič pa niso nastopili niti izven konkurence. Norvežani kljub dovoljenju svoje zveze niso hoteli nastopiti, ker so hoteli sami odločiti, kje naj nastopijo, to se pravi, kje naj izvršijo spust na most, kar pa jim sodniški zbor ni hotel dovoliti. Ni naš namen raziskovati, kje je prav za prav vzrok, da se je ponovno kaj takega zgodilo, toda samo ugotavljamo žalostno dejstvo, da Norvežani niso niti pri poskusnih skokih izven konkurence nastopili. Saj tudi naša Zimskošportna zveza nima vedno vse prav, toda tako se pa prav gotovo ne sme postopati napram njej, kakor so to storili Norvežani. Naši Zimskošportni zvezi priporočamo, naj napravi enkrat za vselej konec takemu početju, kajti občinstvo se je pripeljalo gledat skakalce.

»Mislija sem namesto Norvežanov skakati, da bi ljudje prišli vsaj na svoj račun, pa so me zavrnili.«

»Zakaj pa?«

»Bali so se, da se ne bi skakalnica podrla.«

Franc Pribošek

kalne tekme zlasti zaradi Norvežanov, ni pa prišlo gledat kaprice posameznih tekmovalcev; to velja za vse, pa tudi za Norvežane. V športu smo in moramo biti vsi enaki, kajti za vse morajo veljati iste norme in tudi za najboljši ne sme biti izjem.

Skoki v konkurenci

Ker Norvežanov še ni bilo na startu, je vodstvo odločilo, da se prične skoki v konkurenci. To je bilo potrebno še zato, ker so bili tako gledalci kot tekmovalci že nestrpni zaradi dolgega čakanja.

Konkurenčni skoki so izpadli takole:

1. dr. Reinl (Avstrija) 67,5, 84 m;
2. Badjura (CSR) 78, 86 m;
3. Leuba (Švica) 58, 65 m;
4. Vrana (CSR) 63, 66 m;
5. Pribošek (Jugoslavija) 63, 63 m;

Največje zanimanje je vladalo seveda za pospoldanske skoke, ki so bili napovedani za drugo uro in v katerih naj skakalec pokažejo, ali je mogoče obstoječi svetovni rekord porušiti. To se je vrlim fantom iz Avstrije posrečilo in kar je najvažnejše, brez Norvežanov, torej brez onih mojstrov, ki veljajo za največje favorite v smučarskih skokih.

Nov svetovni rekord

Prvi skoki so bili sicer nekoliko krajši, so pa že dali slutiti, da bo danes padel svetovni rekord. To se je v resnici tudi zgodilo. Avstrijec Bradl je s skokom 101 meter postavil nov svetovni rekord.

Značilno pri teh rušenjih je dalje dejstvo, da sta bila izmed 20 skokov le dva padca. To je potrebno poudariti zlasti radi tega, ker je rekord postavil Avstrijec brez konkurence severnjakov in pa zato, ker je prvi skok, ki ga je dosegel, odnosen, ki je presegel z njim 100 metrov! V ostalem smo že pripomnili, da je bilo vseh skokov 20 nad 70 metrov, 12 nad 80 metrov, 5 nad 90 metrov ter eden nad 100 metrov: uspeh, ki ni bil doslej še nikdar na svetu dosežen.

Nov jugoslovanski rekord

Največji uspeh pa je dalje za nas skok našega odličnega Novšaka, ki je postavil nov jugoslovanski rekord.

Ze par dni smo slutili in napovedovali, da bo naš Novšak postavil ob priliki današnjih tekem nov jugoslovanski rekord. To se mu je celo dvakrat posrečilo. Prvič je pri treningu zboljal Sramlov rekord od 72 m na 81 metrov, danes pa je pognal kar na 89,5 metrov. Novšak zasluži našo najlepšo zahvalo in priznanje!

Avstrijci so bili sijajni

Ne smemo pa pri tej priliki pozabiti odlične forme Avstrijcev. Oni so danes popolnoma nadomestili Norvežane. Naše ljudstvo, ki je obsojalo, da Norvežani niso nastopili, je bilo zelo »ado voljno z uspehi naših fantov na eni ter z uspehi Avstrijcev, ki so zrušili svetovni rekord, na drugi strani. Gledalci so prišli na svoj račun, saj so videli skok nad 100 metrov, ki so ga že dve leti težko pričakovali. Tudi avstrijskim borecem smo hvaležni za njihovo požrtvovalnost.

Rezultati skokov za največjo dolžino pa so:

1. Bradl (Avstrija) 88, 101 m (nov svetovni rekord);
2. dr. Reinl (Avstrija) 87, 98 m;
3. Aschenwald (Avstrija) 76, 96 m;
4. Budjanek (CSR) 90, 95 m (padec);
5. Novšak (Jugoslavija) 80, 89,5 m;
6. Rieger (Avstrija) 82, 88 m;
7. Meyer (Avstrija) 70, 79 m;
8. Lassieur (Švica) 72, 77 m;
9. Pribošek (Jugoslavija) 71, 77 m;
10. Leuba (Švica) 70, 72 m (padec).

Ne glede na to da je FIS sklenila, da ne dopušta skokov na skakalnicah, ki nosijo nad 80 metrov, se ne moremo sprijazniti s početjem iste mednarodne zveze, ko na eni strani prepoveduje velike skakalnice, na drugi strani pa Norvežani skakače na velikih skakalnicah 90 metrov daleč.

Za planiško skakalnico si vzgojimo domačih tekmovalcev

Pa tudi o društvu »Planica« hočemo nekaj spregovoriti.

Nismo proti velikim skakalnicam, ravno nasprotno, saj propagiramo šport in kot taki smo veseli vsakega napredka v športu, zlasti v naši domovini. Resnici na ljubo pa je treba na drugi strani priznati, da je postopanje tega društva malo zgrešeno. Če hoče imeti to društvo tako veliko skakalnico, kakor je planiška, katere se, kakor že omenjeno, vsi pravi športniki iskreno veselimo, potem je prva in najnujnejša potreba, da si vzgojimo kader lastnih tekmovalcev, ki bodo lahko dosegli približno take uspehe kakor drugi narodi. Ko bomo imeli sami dovolj sposobnih skakalcev, potem naj bi šele prirejali skakalne tekme na maturskih skakalnicah. In če bomo to napravili, ne bomo potrebovali prav nobenih tujcev, kvejemu kakšnega posameznika in še tega samo za reklamo. S tem pa nikakor ne bomo zmanjšali zmoglosti naših odličnih skakalcev, kakor sta n. pr. Novšak in Pribošek, ki sta nadvse častno zastopala našo domovino na tej mednarodni tekmi.

Albin Novšak

Minister Cvetković o lašističnih elementih v državi

Arandjelovac, 15. marca. Danes se je vsililo tu veliko politično zborovanje, kateremu je prisostvoval tudi minister za socialno politiko in narodno zdravje g. Dragiša Cvetković. Ze dolgo pred pričetkom zborovanja se je zbralo v prostori kavarne »Srpski kralj« toliko naroda, da niso v njih našli vsi prostora. Zborovanje se je pričelo ob 11, ko je prispel minister g. Cvetković, burno pozdravljen od vseh prisotnih. Takoj po otvoritvi zborovanja je dal predsednik besedo g. ministru Cvetkoviću, ki je uvodoma dejal:

Kot pripadnik jugoslovanske radikalne zajednice, sem prišel na to politično zborovanje z željo, da v tem kraju, v srcu Sumadije stranka dobi svoj pomen in doseže svoj politični uspeh, ki je bil dosežen sedaj že po vsej državi, kjer delujejo organizacije jugoslovanske radikalne zajednice. Razumem zakaj je delo tu zaslo. Treba je bilo predvsem prepričati se, ali se jugoslovanska radikalna zajednica pri svojem delu tako glede taktike, kakor glede na posebnosti posluhuje onih starih metod in ali ne gre po onih poteh, po katerih so šle politične stranke zadnja leta. Zagotovim vam lahko, da ni niti glede taktike niti glede osebnosti jugoslovanska radikalna zajednica ne bo šla no teh poteh. Pred seboj ima predvsem našo politično ideologijo, naše politične cilje in naše politične posledice, ki se imajo izvajati po ljudih, ki so vredni zaupanja, ki so moralno močni, in ki imajo jasen pogled in ki bodo v vsem svojem delu iskali prave in edine osnove med narodom, ter usvajali od snodaj zdravo, močno in silno politično organizacijo.

Ko se je odobravanje poleno, je minister govoril o političnem položaju, ki je nastal po zadnjem dododku v parlamentu, in pokazal na nevarnost, ki se je pojavila spričo gotovih fašističnih elementov. Izrazil je radost, da ta njihova akcija ni uspela. Govorec o samem atentatu na ministrskega predsednika je dejal: Ni se streljalo samo na osebo a, predsednika ministrskega sveta, nego so padli strelji tudi proti politiki, ki jo on tako vztrajno, konsekvntno in imunašo vodi in izvaja. Padli so strelji proti politiki, državljan-skih svoboščin in ureditve razmer ter usvajanja boljših potojev v življenju. Padli so strelji proti demokraciji.

Proti koncu svojega govora je obrazložil delo in program kraljevske vlade za izboljšanje gospodarskih razmer. Posebej se je zadržal pri vprašanju ob razdolžitvi kmetov, o problemu, ki zahteva resen in vsestranski premislek.

Govor g. ministra je bil sprejet z vso pozornostjo ter z velikim odobravanjem in vzlikanjem. Po zborovanju je imel g. minister kratko konferenco s svojimi političnimi prijatelji, ki so ga nato spremljali na njegovem povratku v Belgrad.

Preiskava o atentatu

Belgrad, 15. marca. m. Radi razjasnitve ozadja poskušenege atentata na predsednika vlade in zunanjege ministra zaslišuje tukajšnja policija še vedno tako poslance, ki se omenjajo, da so pri tem atentatu sodelovali, kakor tudi vse ostale osebe, ki so bile količkaj informirane o pripravah za ta atentat. Tako je bilo večeraj zaslišanih nad 20 oseb. Kakor smo že poročali, so naše oblasti potom zunanjege ministarstva zahtevale od češkoslovških oblasti izročitev poslanca Tase Dinica, ki je bil, kakor znano, voditelj teroristične organizacije »Poš«. V par dneh se pričakuje njegova izročitev, kajti, kakor znano, je Jugoslavija sklenila s CSR konven-cijo tudi o izročitvi političnih krivcev.

Prevalje na dražbi

Kakor smo že poročali, so na Prevaljah na dražbi vsa posestva Hirske rudarske družbe. Zanimanje za poedine skupine ni preveliko, ker so zunanji kupci popolnoma izostali in se udeležujejo dražb samo domači ljudje. Posamezne nepremičn-ne gredo po večini visoko nad cenilno vrednost. Do sedaj se je prodalo 35 nepremičnin, večinoma posestva, gozdovi in nekaj hiš. Razburjenje je, ki kor pri vseh dražbah, seveda velikansko. Kroži-tudi najrazličnejše govorice; v koliko pa so re-nične, bo dokazal šele razvoj dogodkov. Ko t dražba končana, bomo o stvari še natančno po-ročali.

»Ali treniraš za 110 metrski skok?«

Nemčija pride v London kot enakopravna med enakopravnimi

London, 15. marca. Reuter poroča iz Berlina, da izhaja iz dobro poučene strani v znanjem ministru vest, da bo Nemčija sprejela povabilo Sveta Zveze narodov, da se udeleži njegovega zasedanja v Londonu. Toda nemški pritrdilni odgovor, ki je odšel iz Berlina že nočjo in bo objavljen jutri zjutraj, ni brezpogojen, ker bo nemška vlada izjavila, da bo seji Sveta Zveze narodov prisostvovala kot svobodna, neodvisna država, ki enako pravno sedi med enakopravnimi državami. Hitler se je nočjo sestel s svojimi zunanje-političnimi svetovalci, med katerimi je treba omeniti Götelsa, Göring in Neuratha. Seja je trajala tri polne ure. Göring je zmernost zunanje ministra, ki mu je uspelo, da je naslikal mednarodni položaj, v katerem se Nemčija nahaja, v takih barvah, da je Hitler končno pristal na njegov predlog, da se udeleži Sveta ZN.

Nov Hitlerjev govor: „Zaupam samo v nemško silo“

Monakovo, 15. marca. »Že od torka se vrši po vsej Nemčiji mrzlična volilna kampanja, ki se ima zaključiti v kratkih 14 dneh z novim plebiscitom. Vlada je šla v »volilno borbo« z geslom o popolni enakopravnosti Nemčije, opirajoč se pri tem na simbolično vojaško zasedbo Porenja. Že nekaj dni so povsod večji in manjši volilni shodi. V volilno kampanjo je posegel večeraj tudi kancler Hitler, ki bo imel, kakor se napoveduje še okrog 10 velikih volilnih shodov, med drugimi v Kölnu, Hamburgu in Berlinu. Vrsta njegovih shodov se je pričela večeraj v Monakovem. Na Terezijim livadi se je snoči že dolgo pred 20. uro zbralo okrog 200.000 zborovalcev. Pred zborovanjem so defilirale immo mas čete hitlerjevske mladinske, napadalne organizacije in razne druge skupine z godbo in zastavami. Ti defileji in parade so bili tolko bolj zaželeni, ker se je moral shod odgoditi kar za podrguro uro.

Do odgoditve je prišlo zaradi tega, ker je nemška vlada od sveta DN nenadoma dobila poziv, da pošlje svoje zastopnike v London. Zato so se kar v Monakovem zbrali vsi glavni nemški vodje na kratko konferenco. Konferenci so prisostvovali poleg Hitlerja zunanji minister Neurath, v. Bülow, šef angleške sekcije v nemškem zunanjem ministristvu Dalkopf in hitlerjevi diplomatski pomočnik Ribbentrop. Dolžinski krogi niso prikrivali iznenadenja sprico vabila Nemčije v London. Vsekarer niso znani sklepi, ki so bili sprejeti na tej konferenci, Hitler in voditelji stranke so ostali nato še vse do 21. ure v stalni telefonski zvezi z zunanjim ministristvom v Berlinu.

Sle ob 21.30 je Hitler prišel na zborovanje. Pozdravili so ga z 31 strel iz topov. Zborovanje je otvoril vodja stranke za bavarsko deželo Wagner. Nato je govoril Hitler pred več kot 200.000 ljudmi. Najprej je pojasnil, kako je prišlo do tega, da je doslej nemški narod trikrat pozval, da javno izpove svoje mnenje o državnem vodstvu in zakaj se je tudi tokrat odločil, da ga ponovno poprosi za zaupanje. V klenih besedah je podal sliko onih dni, ko je narodnosocialistična stranka prevzela oblast v državi. Vsa država se je tedaj znašla pred prisilnim slečajem. Ves narod kvalificiranih delavcev je bil na tem, da postane narod sezonskih, slučajnostnih delavcev. Bili so dnevi, ko noben človek ni hotel sprejeti nikake odgovornosti. Korenike strankarskega gospodarstva je bilo treba izruvati in uničiti, da je lahko nemško življenjsko steblo prišlo do zraka in sonca, in odleže so se razmere v Nemčiji stalno popravljale.

Nadalje je dejal: Imeli smo simpatije in smo jih izgubili. Meni pa ni do simpatij, jaz hočem, da se nemški narod spoštuje. Jaz nosim nasledstvo preziranja, ki ga je svet kazal napram mojim predhodnikom. Treba mi je bilo mnogokrat poguma za ono, kar sem storil v letu zadnjih treh let. Nikoli nisem kapituliral. Zastavljal sem si nalogo, da povsem nemškemu narodu svobodo brez zahrbljivosti, brez preračunanih zvijač, nego z zaupanjem v nemško silo. Zato pravim nemškemu narodu: Le tvoja lastna moč lahko spremeni tvojo usodo. Nisem obnovil vojske, da bi se igrali vojno, ali ker ne bi si želel miru, nego zaradi tega, ker nočemo biti napadeni. Mislim, da ne more biti miru dokler vsem narodom ne bo priznana enakopravnost, in se jim tako ne izkaže spoštovanje, kakršnega zaslužijo. Naša pol v svet je začrtana, pa naj nas danes smatrajo še za tako manj vredne od ostalih. Ne zahtevam ne laskanja, ne komplimentov, ne groženj, kol mandatar nemškega naroda imam samo eno željo, da bi se mojega imena spominile bodoče generacije. Jaz verujem v pomirjenje sveta. Kako naj bi se obnovil red na svetu, ko pa se neprestano misli le na maščevanje. — Kancler je nato napadel versajsko mirovno pogodbo, ki je po njegovih besedah razdelila svet na zmogovalce in premagance.

Nemški narod, je dejal dalje, je preživel v zadnjih treh letih celo zgodovino, ki se mu je ni treba stramovati. On in njegovi verni tovariši so delovali v prepričanju, da so nosilci časti nemškega naroda. Govorec o svoji neprestani borbi in enakopravnosti nemškega naroda je poudaril: da Nemčija iskreno želi časten svetovni mir. — Kakor v Karlsruhe, je govoril tudi o svojih mirovnih predlogih, ki jih je stavil vsemu svetu in o odločitvi nemškega naroda, ki jo je zahteval in ki jo smatra edino merodajno za svojo nadaljno borbo za svobodo in enakopravnost. Nemški narod se mora odločiti o tem, ali je Nemčija v zadnjih treh letih poslala jačja, bogatejša, bolj zdrava in bolj svobodna.

Negov govor je bil neštetokrat prekinjen od burnih aplavzov. Tudi ob koncu je kancler žel viharno odobravanje.

Vedno več vojaštva v Porenju

London, 15. marca. AA. Po informacijah agencije Reuter iz Metza, prihajajo v Porenje vedno novi oddelki nemške vojske, mesto, da bi se pričeli umikati iz nekdanjega demilitariziranega pasu. V Saarbrücken je prispela večeraj popoldne težka artilerija. V Lebach je prispel oddelček artilerije iz Ulma. Tja je prispel tudi general Halm s svojim štabom, ki sedaj z vso naglico obdeluje zbrano zemljišno gradivo.

Mussolini mobilizira letnik 1915

Rim, 15. marca. Reuter poroča, da je vojno ministristvo izdalo uredbu, s katero je poklican pod orožje letnik 1915. S to uredba je mobiliziranih približno 260.000 mož. V zvezi s tem pravijo v inozemskih krogih, da hoče Mussolini, ki vsled svojih zmag v Abesiniji gotovo ne potrebuje ojačenj svojih abesinskih armad, storiti vse potrebno, da bi bil pripravljen, če bi se v Evropi položaj poslabšal vsled najnovejših dogodkov na nemško-francoski meji. Sicer Italija nima namena voilno posegati v ta spor, dokler je še v razvoju, toda njen mednarodni položaj bi zahteval, da pri postavitvi nemško-francoskih odnosov Italija Nemčije ne podpira, marveč stopi ob stran Francije vsaj z moralno podporo. V to svrhu bi bila nova armada 260.000 mož mnogo bolj zgovorna kakor se tako odločne besedne izjave italijanske vlade.

Italija ne bo podprla Nemčije

Pariz, 15. marca. AA. »Matin« je objavil vest iz Rima, da je nemški poslanik Hassel snoči obvestil državnega podtajnika pri ministristvu za zunanje zadeve, da Italija ne bo podprla Nemčije.

Schuschnigg v Pešto

Načrte dr. Hodže so nesli k pogrebu

Budimpešta, 15. marca. AA. Snoči ob 23.45 sta se avstrijski zvezni kancler dr. Schuschnigg in zunanji minister Berger-Waldenegg odpeljala nazaj na Dunaj. Zvečer jim je zunanji minister Kanyo v slovo priredil večerjo, ki so se je udeležili zastopniki ministrskih predsedstev in zunanji ministristev obeh držav.

»Pester Lloyd« je objavil članek o poslednjem obisku avstr. zveznega kanclerja dr. Schuschnigga in zunanjega ministra Berger-Waldenega v Budimpešto ter o njunih razgovorih z ministrskim predsednikom Gömbösom in zunanjim ministrom Kanyo. O madžarskem stališču pravi, da bo Madžarska sodelovala pri vsakem poskusu za ureditev podonavskega problema, toda pod pogojem, da se realizirajo obli interesi vseh podonavskih držav, in ne le posebni interesi posrednih sil.

Iz zasebnih komentarjev, ki se razširjajo po Pešti in ki izhajajo od uglednih inozemskih diplomatičnih osebnosti pa izhaja, da je sestanek avstrijskih in madžarskih državnikov v Budimpešti, ki mu sledi prihodnje dni demonstrativni sestanek državnikov italijanskega bloka v Rimu, vidno znamenje, da so tako imenovani načrti češkoslovaškega ministrskega predsednika dr. Hodže končno javno položeni v grob. Dr. Hodža je govoril, da je treba Podonavje organizirati tako, da se spravi v isto črto Mala zveza in države italijanskega bloka in sicer najprej z gospodarskimi, pozneje pa tudi s političnimi pogodbami. Dejal je, da se mu bo to posrečilo v enem mesecu. Šele na to se bo organizirano Podonavje pogajalo z

nanje zadeve Suvieha, da bo nemška vlada v sporu zaradi vojaške zasedbe Porenja ostala nepopustljiva. Poročevalci lista trdi, da je snočnji razgovor nemškega poslanika s Suviehom potekel precej hladno zaradi tega, ker je Suvieh poslaniku izrecno izjavil, da hoče Mussolini glede na sedanji spor ostati rezerviran in da ne namerava Nemčije podpreti ne neposredno, ne posredno.

Francozi hočejo Anglijo prisiliti, da shlene z njimi zvezno pogodbo

Berlin, 15. marca. AA. Vest o pozivu Nemčije k sodelovanju na londonski konferenci, nemške javnosti ni iznenadila, tem manj, ker se je smatralo docela za naravno, da bo Nemčija povabljen h pogajanjem. Ne veruje se pa, da bi moglo to vabilo prineesti tudi že rešitev spora, ki je nastal sprico nemške odpovedi locarnske pogodbe. — »Frankfurter Zeitung« naglašja, da se v Londonu pogajajo o locarnskem sporu na osnovi francoske in belgijske pritožbe. Izključena je vsaka možnost, da bi Nemčija pristala na sodelovanje pri pogajanjih in sprejela kakršnekoli pogoje na tej podlagi. V Londonu sta se pojavili dve tezi:

1. da se sklene nova locarnska pogodba brez Nemčije;
2. da se sprejmejo Hitlerjevi predlogi.

Po mnenju lista so Angleži razpoloženi za pogajanja na osnovi Hitlerjevih predlogov. Francozi pa se zavzemajo za drugo tezo, to je za novo locarnsko pogodbo brez Nemčije.

Amerika:

Nemčija na najboljši poti do popolne osamljenosti

Newyork, 15. marca. AA. »Newyork Times« so objavile uvodnik, v katerem presojajo locarnski spor takole:

Vse kaže, da je Hitler na najboljši poti, da spravi Nemčijo v popolno osamljenost, ki se je, kakor pravi sam, ne plaši, pa čeprav se vse odleže, odkar je prevzel oblast v državi, stalno in dosledno trudi, da bi se je otresel. Vsekarer se je bati, da Velika Britanija ne bo mogla več ostati jeziček na evropski tehtnici, nego da se bo morala prav sprico tega spora definitivno opredeliti. Vse že kaže, da se bo odločila za protinemski tabor. Hitler je napravil napako, če je mislil, da so Angleži pozabili, kako je Nemčija 1914. leta napadla Belgijo in Francijo ter zaveznikom vsilila krvavo vojno, ki je trajala štiri in pol leta. Nikjer na svetu ne bodo pozabili strašnega razdeljanja v krajih, ki so jih Nemci zavzeli. Če bi bili Nemci takrat zmagali, ne more biti nikakega dvoma, da bi vsilili premaganemu mnogo težje pogodbe, kakor jih je doletela versajška pogodba. Nemčija je bila premagana, pa čeprav noče pozabiti, na bremena, ki ji jih je naložil ta poraz, se bo morala sprijazniti s tem, da bodo oni, ki jih je nekoč napadla, storili vse za svojo varnost ter da ne bodo nikoli dopustili, da bi se povrnilo to, kar se je nekoč zgodilo.

Prelat Banasch izpuščen

Berlin, 15. marca. Berlinski škofski ordinarij uradno javlja, da je bil stolni kanonik dr. Banasch izpuščen iz zaporov, v katerih se je nahajal od 22. novembra 1935. Prelat Banasch je bil takrat z vsem osebjem svojega tajništva aretiran pod sumom veleizdajniškega delovanja, češ da je izdajal državne tajnosti inozemskim državam (prelat Banasch je takrat obveščal papeskega nuncija o poteku procesa proti meissejskemu škofu). Pri tej priliki je tajna policija zaplenila tudi ves arhiv pisarne, ki je bil zelo obsežen z ozirom na to, ker je bil prelats Banasch neke vrste osrednji vrhovni tajnik škofskih konferenc v Fuldi in je držal trajne stike med vsemi nemškimi škofskimi ordinariati. Istočasno kot prelats Banasch so bili izpuščeni iz zaporov tudi njegov pisarniški vodja Christoff, nadalje berlinski župnik Freitag ter še dva pisarniška pomočnika Straube in Impieck.

Nedelja shodov JRZ

Belgrad, 15. marca. m. Tudi v teku današnje nedelje je bilo po vsej državi mnogo političnih shodov in konferenc, ki so jih priredili tako JRZ, kakor tudi stranke tako zvane združene opozicije. JRZ je imela več konferenc v Belgradu, nadalje v Arandjelovcu ter v večjih mestih v Banatu. Na shodu JRZ v Belgradu je govoril minister za gozdove in rudnike Juraj Janković o programu nove politične stranke, o sedanjem političnem položaju ter pozival ljudstvo, naj se srne v vrste JRZ. Na shodu v Arandjelovcu je govoril minister za socialno politiko Dragiša Cvetković, na shodu v Banatu pa so govorili minister za telesno vzgojo naroda dr. Josip Rogić ter poslanca dr. Voja Janjić ter Dragomir Stojadinović. Opozicija pa je imela shoda v Kruševcu in Kragujevcu.

Slovensko prosvetno delo v Belgradu

Belgrad, 15. marca. m. Danes popoldne je tukajšnje Prosvetno društvo priredilo v dvorani za katoliško cerkvi v Krunski ulici prosvetni večer, na katerem je predaval o narodnih manjšinah gospod Franc Smodej. V daljših izjavanjih je g. Smodej govoril o velikih krivicah, ki se gode našim narodnim manjšinam v Avstriji in pod Italijo, kakor tudi o velikih skrbih, ki jih povsegačo tuje države njihovim narodnim manjšinam pri nas. Govornik je dejal ob koncu svojih izjav, da se mora v našem narodu ponovno vzbuditi čut do svojih rodni bratov, ki ječijo onstran meja.

Belgrad, 15. marca. m. Tukajšnje Društvo Slovencev je ob 30 letnici Simona Gregorčiča priredilo snoči Gregorčičev večer, na katerem je imel o goriskem slavku predavanje gospod Slavko Savinšek. Na sporedu so bile nato recitacije in deklamacije Gregorčičevih pesmi.

Comedie Francaise v Belgradu

Belgrad, 15. marca. m. Davi je prišla semkaj skupina članov »Comedie Francaise«, ki bo gostovala nočjo v tukajšnjem gledališču. Skupina francoskih igralcev si je tekom dneva ogledala mesto, ob 13 pa ji je bilo prirejeno svečano kosilo v francoskem poslanstvu. Jutri bodo francoski igralci položili venec na grob padlih braniteljev Belgrada in na francoskem pokopališču. Ob 17 bodo v francoskem klubu recitali odlomke iz del najvažnejših francoskih pisateljev. Ob 21 zvečer pa odpotujejo iz Belgrada.

— Pri zaprlju, molhah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz Josef grenčice«.

Akademija na čast Masaryku v Belgradu

Belgrad, 15. marca. m. V tukajšnjem Narodnem gledališču je pod pokroviteljstvom Nj. Vis. kneza namestnika Pavla priredila Zveza jugoslov.-čeških lig v Jugoslaviji svečano akademijo na čast prvega predsednika češkoslovaške republike Tomazu Masaryku in sedanjemu predsedniku dr. Benešu. Akademiji so med drugim prisostvovali odposlanci adjutant general Čolak-Antić, predsednik senata dr. Ljubomir Tomašić, predsednik skupščine Stevan Čirić, prosvetni minister Dobrovoj Slović, vojni minister arm. general Marič. Udeležili pa so se je tudi vsi poslanci Male zveze, Balkanskega sporazuma in Francije. Akademijo je otvorila godba kr. garde z obema himnama. Nato je v daljšem govoru obrazložil predsednik Zveze jugoslov.-čeških lig v Jugoslaviji dr. Kosta Kumanudi zasluge obeh državnikov za češkoslovaško republiko ter za slovanstvo sploh. Za njim je govoril češkoslovaški poslanik na našem dvoru dr. Girs in vseuč. prof. dr. Novak.

Belgrajske vesti

Belgrad, 15. marca. m. Jugoslovansko novinarsko združenje sekcija Belgrad je imelo danes redni občni zbor, na katerem je bil izvoljen ves stari odbor s Kuzmičem na čelu.

Belgrad, 15. marca. m. Danes je bil tukaj ob navzočnosti gostov iz CSR in Poljske blagoslovljen Dom železničarjev in brodarjev.

Sofija, 15. marca. m. Dne 23. t. m. se bo pričela pred tukajšnjim okrožnim sodiščem razprava proti bivšemu notranjemu ministru Krumu Kolevu in polkovniku Kalenderevu, ki ju državni tožilec obtožuje vsled prevrata po čl. 8 zakona o zaščiti države, ki določa smrtno kazen.

SAMO DANES OB 16. URI

Kiepara najbolj priljubljeni tenor poje v filmu

Predstave filma »Na končni postaji« odpadejo radi koncerta!

Po enolni mafinejski ceni **Din 4.50**

Pesem z neba

Ljudska predstava

V KINU UNIONU

Italijani pri jezeru Ašandži

Ras Imru se hrabro zoperstavlja

London, 15. marca. AA. Agencija Reuter poroča: Italijanska ofenziva na severu se je razširila že na vso fronto. Na skrajnem desnem krilu prodira italijanska kolona, kateri je pridelenih tudi mnogo askarskih čet proti Nagari. Abesinci se ji nikjer ne upirajo. Kolona, ki prodila vzdolž sudanske meje na skrajnem desnem krilu 4. armad, zbirala, ki operira sedaj v pokrajini Uoldebi zapadno reke Takaze, je pričela prodirati proti jugu.

V pokrajini Celenti, severno Senijskega gorovja, operira 2. italijanski armijski zbor. Na levem krilu fronte pa je prvi armijski zbor prodrl do jezera Ašandži in so njegove prednje straže že na poti proti Uofli in Koramu. Italijani prodirajo sedaj po dolini, ki je dolga 40 km. Pri tem računajo, da se jim bodo Abesinci uprli na višinah okrog Korama.

Iz Addis Abebe poroča Reuterjev poročevalec, da je ras Ebada, bivši guverner v Desiju, prevzel poveljstvo vojske, ki ji je doslej poveljeval umrli ras Mulugeta. Ras Ebada skuša z vso naglico reorganizirati svojo armado. Po nadaljnjih informacijah, ki prihajajo dnevno v Addis Abebo, so nedeljni oddelki abesinske vojske, ki so v pokrajini Volo vprizorili vstajo, prestopili na stran vladnih čet.

Italijani so pričeli širiti vesti, da je cesar umrl, da bi tako izzvali upor raznih plemen.

Na fronti se pričakujejo novi dogodki v prihodnjih 15 dneh. Kakor se zatrjuje, so Italijani prodrli preko Ambe Aladžija zaradi taktičnih napak rasa Mulugeta, ki je svojo vojsko umaknil v trenutku, ko bi jo moral poslati v napad. V Siri se ras Imru in dedzasmat Ajelu še vedno ogroženo zoperstavlja Italijanom, pri čemer se poslužujeta četniške taktike. Njuni oddelki neprestano napadajo italijanske straže in manjše oddelke. Manjšete se do prodre celo do ceste, ki vodi iz Adue v Asmaro in neprestano nadlegujejo italijanske vojaške transporte. Prav tako napadajo italijanske tovorne avtomobile tudi na cesti, ki vodi v Adigrat.

Med tem je cesar prispel na severno fronto, kar je napravilo na vso zbrano vojsko zelo dober vtis.

V London so prispeli tudi vesti, da je bivši odpravnik poslov Abesinije v Rimu Afewerg odpotoval v Zenevo z važno mislijo. Pred kratkim je bil v posebni avdijenci pri abesinskem cesarju v glavnem stanu abesinske vojske. Prizadeti politični krogi komentirajo to njegovo potovanje na vse mogoče načine.

Ali Albanija potrebuje Italijo ali le Italija Albanijo?

Atene, 14. marca. AA. Razmerje Albanije do Italije je kazalo pred obnovo pogodbe obeležje, kakor da je Italija Albaniji potrebna. Ta oznaka je po splošnem mnenju precej dolgo trajala. Posebno važnost pa je dobila s sklenitvijo pogodbe 1. 1927.

Sedaj je mogoče reči, da se je položaj Albanije v tem oziru precej izpremenil. Sedaj se v Tirani smatra, da je Albanija potrebna Italiji. Raziskovanje novoodkritih vrelcev petroleja in drugih prirodnih bogastev, prisilniška dela in intenzivna preureditev albanske vojske so očitvidna znamenja, da postaja Albanija Italiji čedalje potrebnejša in čedalje važnejša. To naziranje prodira tudi v albanskih listih, ki o tem že odkrito pišejo. Tako izjavja uradni list »Besa«, da denarja, ki bo po novi po-

godbi prišel v Albanijo, ni mogoče več tolmačiti kot poizkus pridobivanja albanskega naroda za neke dalekosežne politične načrte na Balkanu, marveč da gre za navadno trgovino z bogatejšim družabnikom, ki pa je zdaj zašel v odvisnost od svojega revnejšega družabnika. Značilno je, da se je pogodba z Rimom obnovila v času, ko so albanske trgovinske zbornice v Tirani, Argirokastru, Korci in Skadru razpravljale o uvedbi moratorija za vso državo. Zanimivo je takisto, da so albanski listi pred obnovo pogodbe zahtevali, naj se odpovedo vse trgovinske pogodbe, v kolikor so bile za Albanijo škodljive. Pri tej priliki se je precej jasno navajalo tudi dejstvo, da je trgovinska pogodba z Italijo škodljiva, ker vpliva na vse gospodarsko in politično življenje države.

Mi - in koroški Slovenci

O priliki, ko je avstrijski kancler Schuschnigg obiskal koroške Slovence, premišljujemo, če je avstrijska vlada storila njim nasproti svojo dolžnost. In pravimo, da je ni storila. In res je ni storila. Priznati pa moramo, da je to, da je kancler prišel nalašče med koroške Slovence, nekaj posebnega, vsaj nekaj nenavadnega. Nekaj dobre volje se v tem obisku kaže vsekakor.

Vprašamo pa ob tej priliki tudi, če smo mi sami storili svojo tozadevno dolžnost.

Ze takrat je nismo storili, ko je Koroška Slovenska še v zraku visela, čigava po vojni bo. Bila je neodpušljiva lahkomiselnost od naše strani, oziroma od strani tistih velmož, ki so bili takrat pri nas na oblasti, da niso dali Koroške zasesti. Češ, da ne bo mogel Koroške prehraniti, je takratni naš prehranjevalni »minister«, patentirani narodnjak, Koroško zapravil. Kakor da bi Koroška sama ne imela nobenega krompirčaka!

Lahkomiselni smo bili tudi ob plebiscitu. Mi smo delali velik hrup in imeli zmagajočo v žepu: Nemci so pa delali lepo na tihem, intenzivno, podrobno, vztrajno in so zmagali iz našega žepa vtačeno, v zvezo. In kaj so pred plebiscitom počeli naši ljudje na Koroškem, o tem vedo koroški Slovenci peti žalostno pesem.

Toda vse to so že tempi passati — stvari, ki se ne dajo več nazaj priklicati. Ali pa vsaj zdaj storimo svojo dolžnost?

Kaj menite, se li sme to vprašanje javno postaviti? Ali ni slovenske koroške inteligence preveč izven Koroške? Ali bi res ne moglo nekaj teh gospodov živeti med svojimi ožimi rojaki? Srajca je vendar životu bliže ko sukinja. Kaj hoče ubogo ljudstvo samo brez voditeljev? Seveda velja isto o Primorskem, Duhovniki, ki so doma tostran meje, pa jih je konec vojne zasačil onstran meje, so še danes vsi tam v službi ubogega ljudstva — razen onih,

ki jih je oborožena sila sem pognala — ostali pa pravijo, da ljudstva vendar ne morejo samega pustiti in se zanj žrtvujejo do skrajnosti. To je rodoljublje, to ljubezen do naroda!

Potem pa: ali bi se res ne dal napraviti na avstrijsko vlado pritisk, da bi uredila razmerje do koroških Slovencev primerno razmeram Nemcev v Jugoslaviji? Kake privilegije uživajo ti? Koliko šol imajo, celo gimnazije in učiteljske! Kake ugodnosti uživajo Kočevarji v svoji mali deželici! Ti se nam pač lahko rogaš! Saj narodna pravičnost je lepa reč, a pravičnost res mora biti! Pravičnost na obeh straneh. Ni pa znano, da bi se bile kdaj od naše strani stavila Avstriji resna alternativa: ali — ali! Ali daste vi našim rojakom iste ugodnosti — ali pa jih vzamemo mi vašim! Kaj bi bilo laže kakor to? In vendar ni znano, da bi se bilo kaj takega kdaj le resno poskusilo. To bi bilo tem laže, kolikor več je tukaj Nemcev kakor tam Slovencev in kolikor večje ugodnosti Nemci pri nas imajo. Sto kilogramov v lahko odtehta deset Nemci, ki imajo tako skrb za svoje rojake, raztresene kjerkoli, ne verjamemo, da bi bili tako alternativo mogli kratkoma prezreti. Ako pa se je kdaj kaj takega od naše strani poskusilo, bi bilo zanimivo zvedeti, kdaj in kako in zakaj da ni bilo nobenega uspeha. Ne moremo verjeti, da bi bilo to mogoče.

Ako je res, da dunajska vlada brez mednarodnega pritiska za Slovence ne bo nič storila, potem bi bilo pritiska vendar pričakovati najprej od naše strani. Od koga naj pričakujemo pritiska, če ga sami nič ne delamo?

Ako se od naše strani za naše rojake ne stori vse, kar je v naši moči, oziroma kar je prav lahko — ali je mogoče v greh šteti tujcem, če ne čutijo potrebe, da bi vračali pravičnost za pravičnost?

Pravijo, da se vsakemu narodu tako godi, kakor zasluži...

Quidam.

Primorske vesti

Novo mesto v italijanski Dalmaciji

Tudi ribištvo spada med one stroke produkcije, v kateri hoče Italija postati kolikor toliko neodvisna od inozemstva. Leta 1934 je bilo v Italijo uvoženih nad 950.000 kvintalov rib, to je za 180 milijonov lir. Zaradi sankcij je ta uvoz prenehal, posebno kar se tiče polenove, ki je eno glavnih hranil Italijanov, iz severnih držav ter uvoz iz Španije in Portugala, ki uvažata v Italijo tunin v olju. Zato mora Italija gledati, da povzdigne svoje lastno ribištvo, kar ni lahka reč, ker Jadransko, Jonsko in Tirensko morje ne dajejo zadosti rib. Zato mora Italija graditi veliko ribiških ladij za ribištvo zlasti v Atlantskem oceanu. Samo polenove rabi Italija 400.000 q na leto. V zvezi s tem je prizadevanje, da bi se povzdignilo tudi ribištvo okoli znanega otoka Lastovo (Lagosta), ki ga je rapalska pogodba priznala Italiji. Dasi je tu eden najbolj bogatih ribolovov na Jadranu, doslej ni bil zadosti eksploatiran. Te dni so Italijani naravnost obnočili celo vas, ki je doslej ležala v razvalinah. »Ribišcer« v luki Sv. Petra, kjer se bodo naselili ribiči. Tako je Mussolini tudi na dalmatinskem otoku ustanovil novo mesto.

Konec žalostnega življenja

Znani Freno, o katerem se bodo mnogi še spominjali, da je za časa Avstrije umoril v Trstu nekega stražnika, za kar je bil obsojen na smrt, pozneje pa pomiloščen na dosmrtno ječo v Kopru, je 10. t. m. v Trstu umrl. Freno je bil med svetovno vojno iz kopske ječe preveden v Maribor. Po dvajsetih letih, ki jih je prebil v mariborski ječi, je bil v Jugoslaviji ob priliki amnestije pomiloščen. Vrnil se je v Trst, kjer so ga pa zopet zaprli in prepeljali v Koper, da prestane vse kazni, katere mu je bila medtem od smrtno ječe od italijanskih oblasti reducirana na 50 let. Na prizadevanje odvetrovka so ga pa osvobodili že leta 1922. Živel je kot popoln revček z neko svojo staro prijateljico v neki luknji pri Sv. Ivanu v Trstu. Zdaj je končal svoje žalostno življenje.

Žitni režim v Istri

Vsi kmetovalci v Istri so strogo obvezani, da oblasti naznanijo vso količino žita, ki ga imajo v svoji posesti. Tisti, ki niso te količine pravilno naznanili, imajo še 50 dni časa, da svoje navedbe popravijo, pozneje bodo strogo kaznovani. Za vsako osebo v družini je do prihodnje žetve določen 1 kvintal kot neobhodno potrebno hranilo. Ves presežek zapade državni zalugi žita. Mlini ne smejo, izvezeti količine, ki je potrebna za njuno prehrano vsake osebe, mleti nobenega žita brez posebnega dovoljenja, oziroma pogodbe z državno žitno zalogo.

Spomini župnika Franca Treiberja

(Nadaljevanje.)

Dogodki ob koncu svetovne vojne

Koncem oktobra 1918, je bil konec svetovne vojne. Nemci so bili vsled poraza potrti, naše ljudstvo pa navdušeno. Zal, naša narodna vlada v Ljubljani ni bila kos dani nalogi. Treba bi bilo poslati na Koroško močnejše vojaške oddelke in zasesti Koroško z Beljakom in Celovcem; tako bi do plebiscita ne prišlo in koroški Slovenci bi bili blešeni. Iz strahu pred lastnimi prevratnimi elementi pa narodna vlada tega ni storila. Junaški slovenski nadporočnik Franc Malgaj je sicer dne 28. nov. 1918 zasedel s 120 vojniki mesto Velikovec in protivne Nemcev iz Celovca srečno odbil; pozneje je sicer poslala naša vlada nekoliko več vojaštva na Koroško, toda bilo je že prepozno. Nemci so se zopet opogumili in tako je na-tala koroška vojna, ki je trajala celo zimo 1918-19. V sled te vojne je v predmestni župniji St. Rupert pri Velikovcu 15 civilnih oseb izgubilo življenje. Dne 2. maja 1919 so nemškotatarski elementi mariborskega polka pri podružni cerkvi sv. Neže pri Velikovcu odprli Nemcem fronto, mesto Velikovec je padlo Nemcem v roke in čez par dni vsa Koroška. Vsi slovenski duhovniki smo morali zbežati, kajti gorje vsakemu, duhovniku, ki bi padel podivjanim nemskim četam v roke. Le ubogi, na smrt bolni g. dekan Čemer v Velikovcu ni mogel zbežati, pa tudi njega so hoteli Nemci šestkrat aretirati. Vsa župnišča so bila izpropana, posebno še narodna šola v St. Rupertu; šolsko knjižnico so strašno oskrnili, celo

predmestno cerkev v St. Rupertu so izropali. Šolske sestre so bile internirane v samostanu v St. Andražu v Lavantinski dolini. Pravčasno so se župljani, ki stanujejo okrog cerkve, rešili monštranc, ciborija in mašne plašče. Jaz sem zbežal čez Maribor v Ljubljano v vsakdanji obleki in našel za mesec dni zavetišče pri šolskih sestrah v Repnjah, župnija Vodice pri Kamniku. Začetkom junija 1919 so napravile jugoslovanske čete protiofenzivo in zasedle skoraj vso slovensko Koroško obnem »Celovec« in Gosposvetskim poljem. Še enkrat je napravila naša vlada veliko napake. Ugodila je ukaz mirovne konference v Parizu in zopet izročila Celovec Nemcem. Kakšna napaka! Inozemski častniki so se potem čudili, da je naša vlada to storila. Mirovna konferenca v Parizu je potem sklenila, da se mora na Koroškem vršiti plebiscit in s tem je bila usoda koroških Slovencev zapечатena. Ljudstvo, ki je bilo skozi 12 stoletij pomenečevano, kako more to odločiti, kateri državi naj pripada. Dejstvo, da je v Avstriji bila vojaška obveznost odpravljena, v Jugoslaviji pa je ostala obveznost, je tudi močno vplivala na mladeniče. Socialni demokratje so slovenskem Koroškem so bili nemški orientirani. Končno je bila še demarkacijska meja med cono A in B odprta in omahljivci so bili v nemški tabor potisnjeni. Naša vlada je sicer vse storila, da bi si ljudstvo v coni A pridobila: skrbelo je za prehrano ljudstva, otvorila je v Velikovcu nižjo gimnazijo in učiteljske, sledili so številni propagandni shodi in posvetovanja in agitacije od človeka do človeka. V tem strašnem metežu sem moral jaz prevzeti predsedstvo Narodnega sveta za Koroško in tako je odgovornost za vse napake, katere so naši upravni organi na Koroškem napravili, padla na mene. Tako sem po porazu ob plebiscitu nemogoč postal na Koroškem in moral svojo

Obisk župana dr. Adlešiča v Stožicah

Ljubljana, 15. marca.

Na povabilo priključenih občanov iz bivše občine Ježice je večeraj mesini župan dr. Adlešič obiskal gospodarski sestanek, ki so ga ti novi ljubljanski občani sklicali. Ti občani so poprej pripadali delom vasi Stožice, Jarše, Tomačevo, Kleče in Savlje. Sestanka so se udeležili skoraj vsi priključeni gospodarji in drugi občani novega mestnega okraja, tako da so napolnili dvorano pri Urbančevu. Sestanek je vodil g. Franjo Strah. Zborovanje je bilo sklicano z namenom, da bi se novi ljubljanski prebivalci seznanili z mestnimi gospodarskimi datjavami in dolžnostmi. Prebivalci so izrazili svoje posebne želje, ki so nastale zaradi priključitve, to je zaradi ureditve škropljenja in razsvetljave, zgradbine, katere so kot prebivalci in lastniki novih hiš oproščeni že več let, glede gradnje tramvaja do Save, otvoritve otroškega zavetišča. Predložili so mestnemu županu spomenico svojih zahtev. Naglasili so posebno, da prejema to evetno predmetje ljubljane pošto šele vsak dan ob 3 popoldne ter zahtevali izboljšanje.

Župan dr. Adlešič je imel nato obširno poročilo, v katerem je zlasti navajal težavni položaj, ki ga je našla nova občinska uprava sprito doseganega razvrzanega občinskega gospodarstva. Prebivalci Stožice so tudi zahtevali, da dobi ta okraj svojega zastopnika v občinskem svetu. Poleg g. župana so prišli na to zborovanje tudi občinski svetniki gg. Avgust Novak, Pavel Maslić in Jože Baš ter mestni gradbeni referent dr. Kodre.

Ko je bilo gospodarsko zborovanje zaključeno, je bil v istih prostorih ustanovni občni zbor JRJ. Na tem zborovanju je poslevoedeči predsednik mestnega odbora JRJ dr. Adlešič govoril o političnem položaju, zlasti pa je obsodil poskušeni atentat na predsednika vlade dr. Stojadinovića. Zborovalci so soglasno sprejeli pozdravno brisavko voditelju dr. Korošcu. Izvoljen je bil nato odbor krajevne organizacije JRJ z g. Franjo Strahom na čelu.

Mariborski drobiž

Maribor, 15. marca.

Proslava 70 letnice dr. Kreka in občni zbor jugoslovanske strokovne zveze. — Mariborsko delavstvo je danes proslavilo 70 letnico rojstva velikega voditelja Slovencev in borca za delavske pravice dr. Jan. Ev. Kreka. Zjutraj ob 8 je bila v frančiškanski baziliki sv. maša, ki jo je služil p. dr. Stanko Aljančič. Po službi božji se je vršil ob pol 9 v dvorani na Aleksandrovi cesti 6, občni zbor jugoslovanske strokovne zveze pod vodstvom predsednika Koresa in tajnika Rozmana, ki sta podala poročila o delovanju v preteklem letu. Občnemu zboru je prisostvoval tudi predsednik JSZ Srečko Zumer iz Ljubljane, ki je ob zaključku imel govor o pokoinem dr. Kreku. Popoldne je priredila delavska mladina v isti dvorani krasno Herwigovo socialno dramo »Bošhan iz predmeslja« v režiji p. dr. Aljančiča. Udeležili so se predstave številni delavci in prijatelji našega delavstva.

Jadranska noč je bila sinoči dogodek Maribora. Vsi prostori unionske dvorane so se izpremenili pod spretnimi rokami jadranskih strožarjev tako, da so se presenečeni obiskovalci znašli na neoznačenih ločkah naše jadranske riviere. Osredje dvorane je tvoril velik svetilnik okrog katerega se je vrtilo vse vrenje, pročelje pa ogromen parnik »Split«, na katerega krovu se je ulaborila vojaška godba. Driedeljev jadranske straže so poselili vsi predstavniki mariborskega javnega življenja.

»Poglejte, kako pri nas fest kurimo« je povedal sosedu mali 5 letni Franček Keromar, vnuk posestnika loncev Koroška v Markovcu. Sosed se je ozrl na Koroščevo domačijo in s strahom opazil, da je streha na svinjaku v plamenih. Naglo je obvestil domače in sosed, da so priskočili na pomoč ter se pravočasno rešili slabot, tako da je zgorelo samo strešje. Požar je zanehl mali Franček, ki je izmakel v kuhinji vžigalce ter prižgal slamo na svinjaku. Fantek je klub mladosti neke vrste piromant, ker je dosedaj že 4 krož zažgal, pa so vsakokrat še srečno pogasili.

Drago poznanstvo. Železniški mizar Anton K. je sinoči napravil v Mlinski ulici dragom poznanstvo. V ošihni se je spoznal z dekletom, ki ga je spremljal potem domov. Spoloma mu je nova znanca spretno segla v žep ter mu izvlekla tako spretno 750 Din vredno uro, da je občutil izgubo šele doma, ko ni našel v žepu ure. Prijazno znančko je prijavil policiji.

Nesreča

Včera zjutraj so z Brezji z vlakom pripeljali v Ljubljano 60 letnega posestnika Antona Podpadca. Predsnočnim je šel Podpadec čez neki iarek, pri tem pa tako nesrečno padel, da si je v kolenu zlomil desno nogo tako, da je kost predla kožo. Na kolodvoru ga je prevzel reševalni avto in ga prepeljal v bolnišnico.

Bolnim ženam

se izprazni čreva po uporabi naravne

Franz-Josefove

grenke vode neovirano in lahko.

Reg. po min. soe. pol. in nar. zdr. S-br. 15985, 35. V. 35.

Domača telovadba

Danes bomo predelali skupino gimnastičnih vaj, ki temeljito predelajo naše telo, če vse in pravilno izvajamo. Niso to nikake nove vaje — ker smo že vse predelali — temveč so zbrane v neko celoto, ki zadostuje za vsakodnevno razgibanje. Zatorej bi vsakomur, ki se bavi z gimnastiko radi svojega zdravja, priporočal, da si te vaje zapomni in jih potem dnevno izvaja po vrstnem redu, kakor so navedene. Vsako vajo najprej prečitajte, potem si jo ogledajte na sliki in nato pa zares.

1. Vlečemo se na tla na hrbet, roki skrcimo za tilnik, naker hitro in menjaje suvamo levo in desno nogo do navpične lege. Isto vajo ponovimo s to razliko, da vsako nogo zelo počasi dvigamo do navpične lege. (Slika 1.)
2. Iz ležanja na hrbtu roki vzročno položimo na tla, obe nogi (složno) pa hitro suvamo do navpične lege, iste vajo ponovimo s to razliko, da obe nogi zelo počasi dvigamo do navpične lege. (Slika 2.)
3. Nogi in spodnji del trupa dvignemo v navpično lego na ta način, da se opremo z obema rokama ob telo, komolci, pleča, tilnik in glava so pa opri na tleh. Nato pa hitro, menjaje in sunkoma krčimo in stegujemo levo in desno nogo, kakor bi vozili bicikel. (Slika 3.)
4. Iz ležanja na hrbtu roki odročno položimo na tla, nogi (složno) dvignemo skoraj do navpične lege — nato pa z njima hitro krožimo v zraku (v velikem krogu) najprej v levo in nato v desno stran. (Slika 4.)
5. V ležanju na hrbtu roki vzročno položimo na tla. Nato gremo z nogama (složno) preko glave tako daleč nazaj (pri čemer se v bokih možno upognemo), da se z njima dotaknemo tal, odnosno rok. (Slika 5.)
6. V razkoračni stoji odročimo gor (slika 6a), nato izvajamo hitre predklone ob napetih kolenskih z vzročnimi rokama (slika 6b); nato pa izvajamo predklone na ta način, da pri vsakem predklonu roki in gornji del trupa mrtvo povesimo dol. (Slika 6c.)
7. Razkoračna stoji — odročanje; izvajaj močne odklone najprej v desno in nato v levo (sl. 7).
8. Majhna razkoračna stoji — ob napetih kolenskih izvajaj globoke predklone, da se s prsti dotakneš tal. Predkloni izvedi najprej naprej, potem se vzvrzani in ga izvedi v desno, se zopet vzvrzani in ga napraviš v levo in zopet od začetka (Slika 8.)
9. Razkoračna stoji — predklon — roki odroč. nato pa izvajaj s pomočjo odročnih rok močne in hitre zasuke gornjega dela telesa najprej v levo in nato v desno. (Slika 9.)
10. Razkoračna stoji — roki vzročimo in ju sklenemo ter zasučemo ven. Nato krožimo ob napetih kolenskih z gornjim delom telesa v desno ter globoko dol in v levo gor v prvotni položaj. Isto ponovimo nasprotno. (Slika 10.)

FILMANJE

»Sedaj pa čisto naravno. Vi ga vržete z vso silo v brezno.«
»Za božjo voljo, saj se bom ubil!«
»Nič ne del! V našlobojem dejanju itak več ne nastopite.«

Nepreviden zagovor. »Se čutite krivega ali ne?« vpraša sodnik moža, ki so ga osumili tatvine. »Nisem kriv,« odvrne osumljenec. »Ste bili že kdaj pred sodiščem?«
»Še nikoli gospod sodnik, kakor gotovo tukaj stojim, tokrat sem prvič tukaj, sunil klobaso.«

